

ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA, O.P.S.

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6208R163 Podniková ekonomika a finanční management

Zásada opatrnosti v účetnictví (rezervy – účetní i daňový pohled)

Paula CHŇUPOVÁ

Vedoucí práce: doc. Ing. Jiřina Bokšová, Ph. D.

Tento list vyjměte a nahradte zadáním bakalářské práce

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury pod odborným vedením vedoucího práce.

Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná a v práci jsem neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Mladé Boleslavi dne 3. 5. 2018

Děkuji doc. Ing. Jiřině Bokšové, Ph. D. za odborné vedení bakalářské práce, poskytování rad a čas, který mi věnovala během konzultací. Ráda bych také poděkovala mé rodině, která mě po dobu mého studia podporovala.

Obsah

Úvod	7
1 Zásada opatrnosti v účetnictví	8
2 Opravné položky	10
3 Rezervy	15
3.1 Účetní rezervy	16
3.2 Zákonné rezervy	22
4 Odložená daň z příjmů	30
5 Analýza rezerv a odložené daně u vybraného vzorku firem	33
5.1 Vykazování rezerv u akciových společností	33
5.2 Akciové společnosti nevykazující rezervy, využívání jiného nástroje	37
5.3 Vykazování rezerv u společností s ručením omezeným	37
5.4 Společnosti s ručením omezeným nevykazující rezervy, využívání jiného nástroje	39
5.5 Vykazování rezerv u ostatních firem	39
5.6 Účtování o odložené dani	41
5.7 Shrnutí	42
Závěr	44
Seznam literatury	46
Seznam obrázků, příkladů a tabulek	47
Seznam příloh	42

Seznam použitých zkratk a symbolů

a. s.	Akciová společnost
D	Dal
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
HM	Hmotný majetek
Kč	Koruna česká
k. s.	Komanditní společnost
KZ	Konečný zůstatek
MD	Má dáti
Mil.	Milion
OP	Opravná položka
PC	Požizovací cena
PS	Počáteční stav
s. r. o.	Společnost s ručením omezeným
tis.	Tisíc
VH	Výsledek hospodaření
ZoR	Zákon o rezervách

Úvod

Účetní jednotky při sestavování svých účetních výkazů musí dodržovat řadu předpokladů a zásad. Práce se zaměřuje na zásadu opatrnosti, především na jeden z nástrojů zásady opatrnosti a tím jsou rezervy. Zásada opatrnosti je nástroj věrného a poctivého zobrazení informací v účetnictví. Při provozování podnikatelské činnosti vždy existuje určitá míra rizika a proto je potřeba zachycovat v účetnictví výsledek hospodaření opatrně.

Cílem teoretické části práce je popsat fungování zásady opatrnosti v účetnictví pomocí jejích nástrojů, kterými jsou odpisy, opravné položky, rezervy. Úkolem praktické části práce bude především zanalyzovat vykazování rezerv a odložené daně u určitého vzorku společností s cílem zjistit, jaké druhy rezerv vybrané společnosti využívají a zda tím dodržují zásadu opatrnosti.

Teoretická část práce vymezuje zásadu opatrnosti a její nástroje prosazování. V první kapitole jsou vysvětleny odpisy pohledávek, odpisy zásob a odpisy nehmotného a hmotného majetku, u kterého je vysvětlena i podstata komponentního odpisování. Druhá kapitola práce popisuje opravné položky, jako nástroj prosazování zásady opatrnosti a jsou zde vysvětleny jednotlivé druhy opravných položek, dle druhu majetku, ke kterému jsou tvořeny. V třetí kapitole teoretické části práce je vysvětlena podstata rezerv, přičemž v první podkapitole jsou popsány druhy účetních rezerv a v druhé podkapitole zákonné (daňové) rezervy. Na závěr je vysvětlena podstata odložené daně a její vazba na zásadu opatrnosti.

Praktická část práce se zabývá analýzou vykazování rezerv u 78 společností. Je zkoumáno jaké rezervy společnosti používají nejčastěji, jaké používají zákonné rezervy a zda používají i jiný nástroj (dohadné položky pasivní, komponentní odpisování) pro zajištění věrného a poctivého obrazu finanční situace účetní jednotky. Je zde také zanalyzováno používání metody odložené daně.

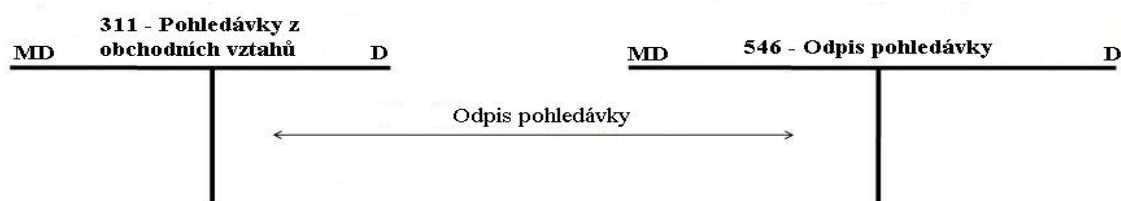
1 Zásada opatrnosti v účetnictví

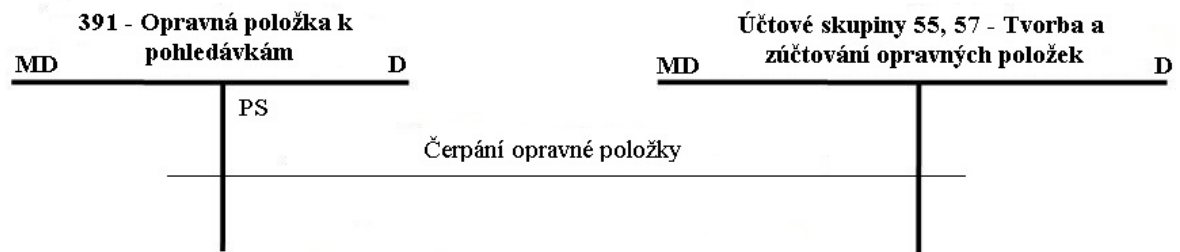
Zásadu opatrnosti by podniky měly používat pro věrné a poctivé zobrazení informací v účetních výkazech. Principem zásady opatrnosti je, že se do účetnictví promítají všechny možné případné ztráty, rizika a znehodnocení majetku. Zásadu opatrnosti by měla účetní jednotka brát v potaz při sestavování rozvahy a výkazu zisků a ztráty a to tak, aby nedošlo k nadhodnocování aktiv a výnosů a podhodnocování závazků a nákladů. Měla by se brát v úvahu možná rizika, která lze předpokládat ze zkušeností z minulých let, avšak k těmto rizikům nemusí vůbec dojít. V případě výnosů by měly být vykazovány pouze výnosy, ke kterým v daném účetním období došlo.

Pokud by nebyly do účetní závěrky zahrnuty možné ztráty a rizika, mohlo by dojít ke zkreslení celkového finančního pohledu na účetní jednotku. Uživatelé účetních výkazů by pak dostali optimističtější informace o hospodaření účetní jednotky a netušili by, s jakými riziky by se mohl podnik v budoucnu potýkat. Na druhou stranu není ani žádoucí, aby podnik bezdůvodně svá aktiva podhodnocoval a závazky nadhodnocoval.

K dodržování zásady opatrnosti existují nástroje – opravné položky, rezervy a odpisy (pohledávek, zásob a DNM a DHM). Opravné položky, které jsou používány k dočasnému snížení užitné hodnoty aktiv a rezervy vytvářené na možná rizika a ztráty z podnikání budou vysvětleny v následujících kapitolách.

Odpisy pohledávek jsou tvořeny v okamžiku, kdy se stávají pohledávky nedobytnými a snížení jejich hodnoty je prokazatelně trvalé. Daňově uznatelnými náklady jsou pouze odpisy pohledávek, které jsou uvedeny v zákoně o dani z příjmů. Odpis se provede rovnou na majetkovém účtu Pohledávky z obchodních vztahů na straně D a na nákladovém účtu Odpis pohledávky na straně MD. Pokud byla k pohledávce vytvořena opravná položka, musí být rozpuštěna.

Obr. 1 Odpis pohledávky

K odpisu zásob dochází v případě zjištění trvalého snížení užitné hodnoty zásob při inventarizaci. Odpis zásob účetní jednotka zachytí na nákladovém účtu Manka a škody a sníží hodnotu zásob na skladě.

Dlouhodobý majetek nehmotný a hmotný je odpisován s výjimkou DHM vyloučeného z odpisování (pozemky, umělecká díla a sbírky). Pomocí odpisů dochází k postupnému zahrnutí nákladů na pořízení majetku v jednotlivých letech jeho životnosti a pomocí korekce ocenění majetku v rozvaze dojde k věrnějšímu zobrazení finanční situace podniku. Odpisy v praxi lze rozdělit na účetní a daňové. Pro stanovení účetních odpisů, které jsou v režii účetní jednotky, existují dvě metody – časové, které se dále dělí na lineární a zrychlené a druhou metodou jsou odpisy výkonové. Daňové odpisy, které jsou upravené zákonem, jsou daňově účinné a snižují výsledek hospodaření a tím i daňový základ a neúčtuje se o nich.

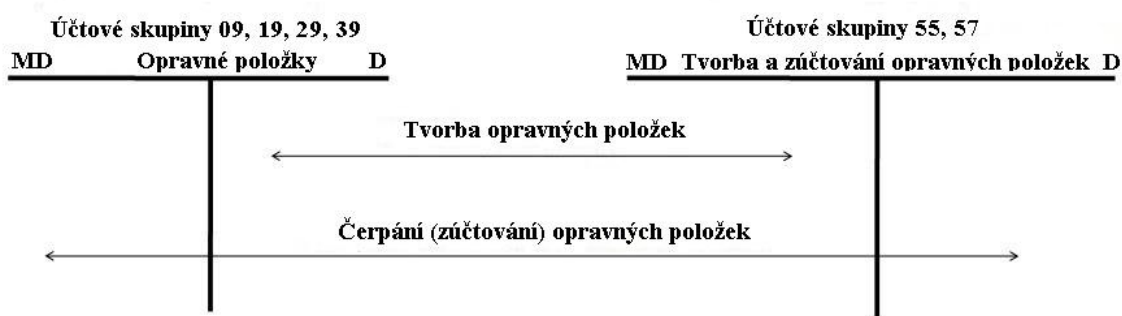
Od roku 2010 mají účetní jednotky možnost využívat komponentní odpisování a to u takového dlouhodobého majetku, který je mnohdy složen z významných částí, které mohou mít jinou dobu použitelnosti. Touto komponentou může být například výtah, klimatizace v budově, výrobní zařízení ve výrobní hale, atd. Pokud účetní jednotky využívají komponentní odpisování, bude mít základ majetku a komponenta svůj samostatný odpisový plán.

2 Opravné položky

Opravné položky se tvoří na základě výsledků inventarizace, v případě, kdy je účetní hodnota majetku vyšší než užitná hodnota majetku. Z tohoto důvodu podnik sníží účetní hodnotu majetku a rozdíl z ocenění vykáže v nákladech daného období. Opravné položky lze vytvářet pouze u majetku oceňovaného v modelu historických cen, kdy snížení ocenění není trvalé povahy a pouze do 100 % hodnoty aktiva. Jakmile by došlo k zpětnému navýšení hodnoty majetku, dojde k rozpuštění opravných položek.

Tvorba a použití opravných položek

Opravné položky ve výkazu rozvaha představují opravné účty k hlavním (aktivním) účtům. Proto přírůstky opravných položek jsou vykazovány na straně D, úbytky (rozpuštění) na straně MD a konečný zůstatek mohou mít pouze na straně D nebo je nula. V rozvaze jsou vykazovány na straně aktiv se znaménkem mínus, u rozvahy, která má na straně aktiv sloupce brutto, korekce, netto jsou vykazovány ve sloupci korekce bez znaménka mínus. V okamžiku, kdy už není důvod k vykazování opravných položek, dojde k jejich rozpuštění ve prospěch nákladů.

Obr. 2 Tvorba a čerpání opravných položek

Opravné položky k DHM a DHM

Opravné položky u odpisovaného dlouhodobého majetku, jehož užitná hodnota se běžně snižuje opotřebením, se tvoří v případech, kdy jeho užitná hodnota zjištěná při inventarizaci je výrazně nižší, než je jeho ocenění v účetnictví po odečtení opravek a toto snížení hodnoty nelze považovat za definitivní (za snížení trvalého

charakteru). (Meritum Účetnictví podnikatelů 2017. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 528).

Pokud nastává přechodné snížení hodnoty u DHM a DNM, musí dojít ke změně odpisového plánu. Pokud by účetní jednotka po vytvoření opravných položek neupravila odpisové plány a pokračovala v odpisování dle původních odpisových plánů, mohlo by dojít k odepisování vyšší částky do nákladů, než je odpisová základna aktiva. Opisové plány se mění pouze do budoucna, záúčtované odpisy se již nemění. (Bokšová, 2013).

Opravné položky k zásobám

Opravné položky k zásobám se vytvářejí poměrně častěji než k DHM a DNM, protože u zásob dochází k tomu, že jsou zastaralé, nízkoobrátkové, neprodejně a z důvodu poklesu poptávky po sezónním zboží při zjištění na konci účetního období může dojít k jeho prodeji se slevou. Vychází se zde také z výsledků inventarizace. Pokud se při inventarizaci zjistí, že skutečná hodnota zásob je nižší než jejich případná prodejní cena snížená o případné náklady spojené s prodejem, je povinnost účetní jednotky vytvořit opravnou položku k zásobám. Kdyby tak účetní jednotka neučinila, došlo by k vykazování nadhodnocených aktiv, což je v rozporu se zásadou opatrnosti.

Opravné položky k finančnímu majetku

Ve výjimečných případech lze vytvářet i opravné položky k finančnímu majetku. Jedná se o finanční majetek, jakou jsou cenné papíry a podíly v případě, jestliže nejsou oceněny reálnou hodnotou nebo není pro jeho přecenění použita metoda ekvivalence. Přechodné snížení účetní hodnoty finančního majetku pomocí opravných položek je možné pouze při oceňování historickou cenou.

Opravné položky k pohledávkám

Nejčastěji účetní jednotky vytvářejí opravné položky k pohledávkám, čímž je vyjádřeno riziko nesplacení pohledávek za odběrateli výrobků, zboží a služeb. Nejvíce riziková je pohledávka po splatnosti, čím delší doba po splatnosti, tím je pravděpodobnost zaplacení nižší. Opravné položky k pohledávkám představují jedinou opravnou položku, která je daňově uznatelná, proto se opravné položky

k pohledávkám dělí na účetní a zákonné. Účetní opravné položky upravuje Zákon o účetnictví a zákonné neboli daňově uznatelné upravuje Zákon o rezervách.

Tvorba účetní opravné položky je stanovena rozdílně v každé účetní jednotce dle vnitřní účetní směrnice. Opravná položka k pohledávkám je tvořena v souladu se zásadou opatrnosti v případě prokázání dočasného snížení hodnoty pohledávky na základě inventarizace, v případě zjištění trvalého znehodnocení pohledávek, dojde k odpisu pohledávky ve prospěch nákladů účetní jednotky. Většinou podnik při tvorbě opravné položky k pohledávkám zohledňuje dobu pohledávek po splatnosti.

Existují dvě metody, kterými se podnik může řídit při tvorbě účetní opravné položky k pohledávkám. Jednou z nich, v praxi nejpoužívanější, je stanovení odhadu nedobytnosti pohledávek podle stáří pohledávek. Čím jsou pohledávky po splatnosti starší, tím je menší pravděpodobnost, že odběratel zaplatí. Například u pohledávek po splatnosti 90 dnů vytváří účetní jednotka opravnou položku ve výši 30-50 % její hodnoty, u pohledávek po splatnosti 180 či 360 dnů může účetní jednotka tvořit opravnou položku až ve výši 100 % hodnoty pohledávky. Další metodou, podle které se stanoví odhady nedobytnosti pohledávek, je určité procento z tržeb nebo podle konkrétních znalostí odběratelů. (Bokšová, 2013).

Zákonné opravné položky k pohledávkám jsou upraveny dle ZoR, který stanovuje, v jakých případech je tvorba a zúčtování opravných položek k pohledávkám daňově uznatelná:

- opravná položka k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení. V takové situaci lze tvořit opravné položky až do výše pohledávek přihlášených u soudu ve lhůtě stanovené usnesením soudu o prohlášení konkurzu nebo povolení vyrovnání, a to ve zdaňovacím období, v němž byly pohledávky přihlášeny.
- opravná položka k nepromlčeným pohledávkám v případě, kdy po lhůtě splatnosti pohledávek uplynulo více než:
 - a) 18 měsíců – až do výše 50 % účetní hodnoty pohledávky
 - b) 30 měsíců – až do výše 100 % účetní hodnoty pohledávky.

O zákonných opravných položkách k pohledávkám musí být účtováno stejně tak jako o účetních opravných položkách k pohledávkám.

Příklad č. 1: Účetní a zákonné opravné položky k pohledávkám

Nepromlčená pohledávka ve výši 120 000 Kč byla splatná v polovině roku 2015. Účetní jednotka má ve své vnitřní účetní směrnici stanoveno, že k pohledávce, která je, déle než 90 dní po splatnosti bude vytvořena 50% opravná položka. Účetní jednotka bude postupovat tak, aby v budoucnu využila možnosti tvorby zákonné opravné položky a navíc dodržela vnitřní účetní směrnice.

K rozvahovému dni 31. 12. 2015

Text	Kč	MD	D
Počáteční stav	120 000	311	
Tvorba opravné položky účetní (50 % dle vnitřní účetní směrnice)	60 000	559	391.1

Rozvaha k 31. 12. 2015

Položka	Brutto	Korekce	Netto
Pohledávky z obchodních vztahů	120 000	60 000	60 000

K rozvahovému dni 31. 12. 2016

Text	Kč	MD	D
Tvorba opravné položky účetní (50 % dle vnitřní účetní směrnice)	60 000	559	391.1
Tvorba opravné položky zákonné (50 % zákonné opravné položky)	60 000	558	391.2

Rozvaha k 31. 12. 2016

Položka	Brutto	Korekce	Netto
Pohledávky z obchodních vztahů	120 000	120 000 (60 000 účetní OP, 60 000 zákonná OP)	0

K rozvahovému dni 31. 12. 2017

Text	Kč	MD	D
Zrušení opravné položky účetní (100 %)	120 000	391.1	559
Tvorba opravné položky zákonné (100 % zákonné opravné položky)	120 000	558	391.2

Rozvaha k 31. 12. 2017

Položka	Brutto	Korekce	Netto
Pohledávky z obchodních vztahů	120 000	120 000 (zákonná OP)	0

Pozn.: Použité účty:

311 – Pohledávky z obchodních vztahů

391.1 – Opravná položka k pohledávkám (účetní)

391.2 – Opravná položka k pohledávkám (zákonná)

558 - Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti

559 - Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní činnosti

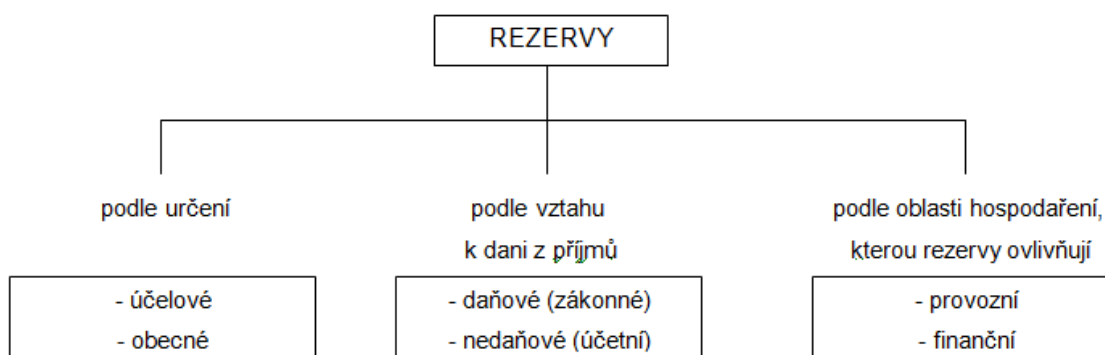
V roce 2015 došlo k zaúčtování tvorby účetní opravné položky k pohledávce do nákladů účetní jednotky a vykázání této opravné položky jako korekce k položce pohledávky v rozvaze. Korekcí došlo ke snížení netto hodnoty pohledávek na 60 000 Kč. Výsledek hospodaření v tomto roce byl snížen o hodnotu tvorby účetní OP a v podniku nedošlo k nadhodnocení aktiv.

V roce 2016 byla tvořena účetní opravná položka na 60 000 Kč a současně vytvořena zákonná opravná položka ve výši 50 % hodnoty pohledávky, tedy také ve výši 60 000 Kč, protože pohledávka byla více jak 18 měsíců po splatnosti a je velká pravděpodobnost, že už nedojde k úhradě pohledávky. Účetní jednotka si může od základu daně odečíst hodnotu zákonné opravné položky.

V roce 2017 je vytvořena zákonná opravná položka ve výši 100 % hodnoty pohledávky, jelikož je pohledávka po splatnosti už více jak 30 měsíců a dojde k daňovému odpisu pohledávky a zrušení účetní opravné položky v hodnotě 120 000 Kč.

3 Rezervy

Účetní jednotky rezervy vytvářejí, pokud v budoucnu očekávají velké jednorázové výdaje na konkrétní účel, aby předešli nenadálým rizikům či ztrátám z podnikání. Rezervy představují dlouhodobý či krátkodobý cizí zdroj podniku neboli závazek. Mezi cizí zdroje jsou rezervy zahrnuti, jelikož vyjadřují závazek vůči třetím osobám. Jedná se o jistý závazek s nejistou výší a nejistou dobou plnění a v době tvoření rezerv není známa ani třetí osoba.

Obr. 3 Členění rezerv (Meritum Účetnictví podnikatelů 2017. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017, s. 528)

Rezervy se tedy člení např. podle těchto hledisek:

1. Podle určení rezervy

a) rezervy účelové – vztahují se k určitému majetku, u kterého lze v budoucnu očekávat vznik velkých výdajů, *např. rezerva na opravu majetku.*

b) rezervy obecné – nevztahují se k určitému majetku, tvoří se při existenci rizik, které by mohly vést k budoucímu vzniku výdajů, *např. rezerva na rizika či ztráty z podnikání.*

2. Podle vztahu k dani z příjmů

a) daňové (zákonné) rezervy – jejich tvorba a použití je upraveno daňovým zákonem ZoR, *např. rezervy na opravy hmotného majetku za určitých, specifických podmínek.*

b) nedaňové (účetní) rezervy – jejich tvorba a použití je upraveno Zákonem o účetnictví, protože neovlivňují daňový základ daňového subjektu, tvoří se na základě vnitřní směrnice účetní jednotky.

3. Podle oblasti hospodaření, kterou rezervy ovlivňují – rezervy se mohou vztahovat k *provozní* či *finanční* činnosti účetní jednotky.

(Meritum Účetnictví podnikatelů 2017. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017,s. 528).

3.1 Účetní rezervy

Účetní rezervy upravuje Zákon o účetnictví. V účetnictví jsou rezervy společně s opravnými položkami považovány za nástroj zásady opatrnosti a věrného a poctivého zobrazování.

Tvorbou rezerv se sníží výsledek hospodaření účetní jednotky v daném účetním období a způsob tvorby rezerv si každá účetní jednotka upravuje pomocí svých vnitřních účetních směrnic. Rezerva musí být tvořena vždy na konkrétní účel, pokud by účel tvorby rezervy pominul, musí být rezerva rozpuštěna. Rezervy podléhají dokladové inventuře, při které se na konci účetního období posuzuje jejich výše a zdali je ještě důvod pro tvoření rezervy.

Tvorba rezervy se účtuje na stranu D příslušného pasivního účtu a na stranu MD příslušné nákladového účtu. Pokud se rezerva tvoří více účetních období, musí se účetní zůstatky z minulého účetního období převést do dalšího účetního období. Stejně tak, pokud nedojde k celkovému čerpání rezervy v jednom účetním období, pokud účel, na který byla rezerva tvořena, ještě nebyl dokončen. V opačném případě, pokud dochází k čerpání rezerv, je účtováno na stranu MD účtu Rezervy a na stranu D příslušného nákladového účtu.

Obr. 4 Tvorba a čerpání rezerv

Příklad č. 2: Obecný příklad na rezervy

Účetní jednotka zabývající se výrobou obuvi, v účetním období roku 20X1 dosáhla objemu tržeb 20 mil. Kč, ze zákona vzniká společnosti povinnost roční záruční lhůty. Společnost z dlouhodobé zkušenosti ví, že 0,5 % objemu produkce je odběrateli reklamováno a v této výši vyvolává dodatečné náklady, vyplývající z řešení reklamací. V účetním období proto společnost vytváří rezervu ve výši 0,5 % z tržeb za prodanou obuv. Nárok na uplatnění reklamací končí v červnu roku 20X2.

V roce 20X2 skutečné náklady na reklamaci dosáhly výše 120 000 Kč, poté společnost rezervy obvyklým způsobem zúčtovala. (STROUHAL, J. Účetní závěrka. 2. vyd. Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s., 2011, s. 304)

Operace	Text	Částka	MD	D
	Účetní období 20X1			
1.	Tvorba rezervy na záruční opravy	100 000	554	459
	Účetní období 20X2			
1.	Provedené záruční opravy	120 000	518	321
2.	Zúčtování rezervy na záruční opravy	100 000	459	554
3.	Tvorba rezervy na záruční opravy 20X2	192 000	554	459

Pozn.: Použité účty:

321 – Závazky z obchodních vztahů

459 – Ostatní rezervy

518 – Ostatní služby

554 – Tvorba a zúčtování ostatních rezerv

Tím, že podnik v roce 20X1 vytvořil rezervu na záruční opravy se podniku snížil výsledek hospodaření o 100 000 Kč, avšak kdyby podnik rezervu nevytvořil, došlo by k nadhodnocení výsledku hospodaření kvůli nezachyceným skutečným závazkům (prodej vadných výrobků).

V roce 20X2 došlo k záručním opravám v částce 120 000 Kč. Částka 20 000 Kč ovlivní výsledek hospodaření (ztráta), způsobeno prodejem více vadných výrobků než podnik předpokládal. Pokud by účetní jednotka rezervu netvořila, byla by ztráta v roce 20X2 120 000 Kč.

Druhy účetních rezerv

Účetní jednotky si ve své vnitropodnikové směrnicí stanoví, jaké druhy rezerv bude tvořit. Jednotlivými druhy rezerv mohou být:

Rezerva na důchody a podobné závazky

Rezerva na důchody bude vykázána pouze, pokud má účetní jednotka povinnost vyplácet zaměstnancům důchody nebo podobné požitky uložené jí smlouvou nebo právním předpisem.

Účtování:

Popis účetního případu	Částka	MD	D
Tvorba rezervy na důchody a podobné závazky 2016	100 000	554	452
Čerpání rezervy na důchody a podobné závazky 2017	100 000	452	554

Pozn.: Použité účty:

452 – Rezerva na důchody a podobné závazky

554 – Tvorba a zúčtování ostatních rezerv

Tvorba rezervy na důchody a podobné závazky není nákladem na dosažení, zajištění a udržení zisku neboli není daňově uznatelných nákladem. Výše tvorby této rezervy negativně ovlivní výsledek hospodaření.

Rezerva na daň z příjmů

Rezerva na daň z příjmů se vytváří ve výši odhadované daňové povinnosti, pokud je časový nesoulad mezi okamžikem ukončení účetního období a okamžikem pro podání daňového přiznání, což je ve většině případů. V následujícím účetním období účetní jednotka zaúčtuje skutečnou daňovou povinnost a rezervu rozpustí ve prospěch příslušného nákladového účtu.

Příklad č. 3: Rezerva na daň z příjmů

Společnost očekává ve sledovaném období 20X1 daňovou povinnost ve výši 200 000 Kč, v této výši bude společnost tvořit i rezervu na daň z příjmů. V průběhu roku 20X1 zaplatila na zálohách na daň celkem 150 000 Kč. Po vyhotovení daňového přiznání v roce 20X2 účetní jednotka zjistila, že její skutečná daňová povinnost činí 220 000 Kč.

Operace	Text	Částka	MD	D
	Účetní období 20X1			
1.	Placené zálohy na daň z příjmů	150 000	341	221
2.	Tvorba rezervy na daň z příjmů	200 000	591	453
3.	Uhrazené zálohy na daň z příjmů	150 000	453	341
	Převod KZ Rezerva na daň z příjmů	50 000	453	702
	Účetní období 20X2			
	Převod PS Rezerva na daň z příjmů	50 000	701	453
1.	Daňová povinnost po odpočtu záloh	70 000	x	341
2.	Zrušení rezervy na daň z příjmů	50 000	453	x
3.	Doplatek daně z příjmů	20 000	591	x

Pozn.: Použité účty:

221 – Bankovní účty

341 – Daň z příjmů

453 – Rezerva na daň z příjmů

591 – Daň z příjmů z běžné činnosti – splatná

701 – Počáteční stav rozvahový

702 – Konečný účet rozvahový

V prvním kroku účetní jednotka vytvořila rezervu na daň z příjmů ve výši předpokládané daňové povinnosti a poté ji snížila o zaplacené zálohy. Na konci účetního období došlo k vykázání rezervy na daň z příjmů po odečtení placených záloh na daň ve výši 50 000 Kč.

V následujícím zdaňovacím období došlo k vyčíslení skutečné daňové povinnosti, zrušení rezervy na daň z příjmů a zaplacení celkové daně. Dojde k navýšení nákladů na daň z příjmů ve výši 20 000 Kč, které se promítne ve výsledovce.

Rezerva na restrukturalizaci

Restrukturalizace je myšlena jako program, který výrazně mění předmět činnosti nebo způsob provádění činnosti. Může zahrnovat zejména přemístění podnikatelských aktivit do jiné oblasti, uzavření provozu, utlumení nebo ukončení části podnikatelských aktivit. (STROUHAL, J. *Účetní závěrka*. 2. vyd. Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s., 2011, s. 304) .

Účetní jednotka tvoří rezervu, pouze je-li program restrukturalizace schválen příslušným orgánem. Rezervu lze tvořit pouze na náklady, které přímo souvisí

s uskutečnění restrukturalizace a nesouvisí s pokračujícími činnostmi účetní jednotky. Nepatří sem tedy například náklady na marketing, náklady na přeškolení nebo přemístění zaměstnanců, kteří zůstanou v zaměstnaneckém poměru apod.

Příklad č. 4: Rezerva na restrukturalizaci

Účetní jednotka bude rušit část výroby. Tato výroba bude z části nahrazena jinou. Část pracovníků bude propuštěna, část pracovníků bude rekvalifikována (na náklady na rekvalifikaci nelze tvořit rezervu). Náklady na rekvalifikaci pracovníků činí 500 000 a vzniknou také náklady na marketing ve výši 200 000 Kč. V roce 2015 účetní jednotka vytvořila rezervu na restrukturalizaci ve výši 3 mil. Kč. V roce 2016 došlo k restrukturalizaci a celkové přímé náklady spojené s restrukturalizací činí 2 800 000 Kč.

Operace	Text	Částka	MD	D
	Účetní období 2015			
1.	Tvorba rezervy na restrukturalizaci	3 000 000	554	459
	Účetní období 2016			
1.	Zúčtování přímých nákladů na restrukturalizaci	2 800 000	588	321
2.	Zúčtování rezervy na restrukturalizaci	3 000 000	459	554
3.	Uhrazení faktur na přímé náklady	2 800 000	321	221
4.	FA od školícího střediska na přeškolení pracovníků	500 000	518	321
5.	FA na marketingové náklady	200 000	518	321

Pozn.: Použité účty:

221 – Bankovní účty

321 – Závazky z obchodních vztahů

459 – Ostatní rezervy

518 – Ostatní náklady

554 – Tvorba a zúčtování ostatních rezerv

588 – Ostatní mimořádné náklady

Rezerva na restrukturalizaci není daňově účinný náklad, proto její tvorba v jednom roce a čerpání v roce druhém neovlivní základ daně. V roce 2016 dojde ještě ke snížení výsledku hospodaření o náklady na přeškolení pracovníků a marketingovými náklady.

Rezerva na rizika a ztráty z podnikání

Do této skupiny rezerv patří rezervy, které nelze zařadit do výše zmíněných skupin. To jsou např. rezervy na soudní žaloby, rezervy na pozáruční opravy apod.

Příklad č. 5: Rezerva na soudní žaloby

Podniku ABC, a. s. hrozí v účetním období 20X1 s pravděpodobností 95 % soudní spor. Obchodní partner této společnosti žádá odškodné ve výši 650 000 Kč za ušlý zisk způsobený vadou na dodaném přístroji firmou ABC, a. s., podle jejich právního zástupce firma nabízí 180 000 Kč. Odškodné by se tedy mělo pohybovat mezi 180 000 Kč a 650 000 Kč. Právní oddělení firmy ABC, a. s. se domnívá, že i kdyby se tento případ dostal k soudu, částka vyměřená soudem by neměla přesáhnout částku 300 000 Kč. Na základě minulých odhadů právního oddělení se však zjistilo, že u 5 srovnatelných případů byl jeho odhad v průměru o 50 % nižší než skutečně vyplacená částka.

Rezerva by se tedy měla tvořit ve výši: $300\,000 \cdot 1,5 = 450\,000$ Kč.

V účetním období 20X2 byla soudem vyměřena částka 300 000 Kč, které musí firma ABC, a. s. zaplatit svému obchodnímu partnerovi a 100 000 Kč jakou náklady na soudní výlohy.

Operace	Text	Částka	MD	D
	Účetní období 20X1			
1.	Tvorba rezervy na soudní spor	450 000	554	459
	Účetní období 20X2			
1.	Předpis úhrady nákladů na soudní spor	400 000	548	325
2.	Zúčtování rezervy na soudní spor	450 000	459	554
3.	Úhrada nákladů na soudní spor	400 000	325	221

Pozn.: Použité účty:

221 – Bankovní účty

325 – Ostatní závazky

459 – Ostatní rezervy

548 – Ostatní provozní náklady

554 – Tvorba a zúčtování ostatních rezerv

Tvorba rezervy na soudní spory v účetním období 20X1 ovlivní výsledek hospodaření (ztráta) 450 000 Kč. V následujícím účetním období 20X2 přišlo

rozhodnutí soudu o zaplacení 400 000 Kč a došlo k rozpuštění nákladů na rezervy na soudní spory ve výši 450 000 Kč.

3.2 Zákonné rezervy

Zákonné (daňové) rezervy upravuje Zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů. Při splnění podmínek dané ZoR se některé náklady na tvorbu rezerv považují za výdaje (náklady) na dosažení, udržení a zajištění příjmů. Zákonné rezervy nemusí tvořit pouze účetní jednotky (jak je tomu v případě účetních rezerv), ale i podnikatelé jako FO.

Daňové rezervy se uplatňují za zdaňovací období, což je kalendářní nebo hospodářský rok. U FO je zdaňovací období kalendářní rok. Poplatník je povinen na konci zdaňovacího období ověřit, zda je tvorba zákonné rezervy stále oprávněná a jestli výše rezervy odpovídá výši, kterou lze podle zákona uplatnit jako výdaj (náklad). Zůstatky rezerv se převádějí do následující zdaňovacího období, což se promítne v daňovém přiznání.

Rezervy se zruší v tom zdaňovacím období, ve kterém pominuly důvody pro tvorbu, tj. v těchto případech:

- výdaj nastal – použití rezervy;
- zrušení rezervy pro nepotřebnost;
- ukončení podnikatelské nebo jiné samostatné výdělečné činnosti;
- ke dni účinnosti nájemní smlouvy v případě nájmu podniku;
- ke dni předcházejícímu den zrušení stálé provozovny na území České republiky;
- ke dni předcházející den vstupu do likvidace;
- ke dni předcházejícímu den účinnosti rozhodnutí o prohlášení konkursu.

Zákon zakazuje tvorbu rezervy na výdaje (náklady) spojené s pořízením hmotného a nehmotného majetku.

Druhy zákonných rezerv

Zákon o rezervách vymezuje následující daňově účinné rezervy:

- rezerva na opravy hmotného majetku
- rezerva na pěstební činnosti

- rezervy na nakládání s elektroodpadem ze solárních panelů uvedených na trh do dne 1. 1. 2013
- ostatní rezervy v rozsahu stanoveném tímto zákonem (rezerva na odbahnění rybníka; rezerva finančních prostředků na sanaci pozemků dotčených těžbou; rezerva na vypořádání důlních škod a rezervy, u nichž zvláštní zákon uvede, že jde o výdaj na dosažení, zajištění a udržení příjmu.)
- bankovní rezervy *
- rezervy v pojišťovnictví *

Rezerva na opravy hmotného majetku

Daňově uznatelná rezerva na opravu hmotného majetku je vytvářena postupně (několik zdaňovacích období) na plánovanou opravu daného majetku. Cílem tvorby rezervy je předejít případným budoucím rizikům či ztrátám z podnikání a proto podnik vytváří skutečné zdroje potřebné k finančnímu krytí plánované opravy hmotného majetku, které musí být odváděny od roku 2009 v podobě peněžních prostředků na samostatný bankovní účet, ze kterého lze čerpat pouze na účely, na které byla rezerva vytvořena. Například pokud firma tvoří rezervu po dobu 3 let a poslední rok nestihne přeposlat peníze na speciální účet ve stanovené lhůtě, bude mu v tomto roce zvýšen základ daně i o výši rezerv vytvořených v prvních dvou letech, které v daných zdaňovacích obdobích základ daně snížily. Rezervu na opravu hmotného majetku nelze tvořit u majetku:

- na technické zhodnocení,
- který je určen k likvidaci,
- u něhož jde o opravy v důsledku škody či jiné nepředvídané nebo nahodilé události,
- který je opravován pravidelně každý rok,
- který je ve vlastnictví poplatníka, na jehož majetek byl vyhlášen konkurs.

* Bankovními rezervami a rezervami v pojišťovnictví se tato práce nezabývá.

Rezervu na opravy hmotného majetku lze tvořit u majetku, který je odepisován pět a více let (zařazen alespoň ve 2. odpisové skupině) a pouze ti poplatníci daně z příjmů, kteří:

- mají k hmotnému majetku vlastnické právo, jsou organizační sloužkou státu či státní organizací příslušnou hospodařit s majetkem státu, jsou podílovým fondem, jehož součástí je majetek nebo jsou svěřeneckým fondem, jehož součástí je majetek,
- jsou nájemníci majetku na základě smlouvy o nájmu podniku a zároveň jsou k opravě tohoto majetku smluvně písemně zavázáni,
- prochází reorganizací nebo oddlužením, jejichž vlastnické právo ke hmotnému majetku, k němuž byla rezerva vytvořena, nebylo v průběhu insolventního řízení dotčeno ani pravomocným ukončením insolventního řízení.

(Zákon č. 593/1992 Sb. Zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů).

Celková výše rezervy se určí dle charakteru hmotného majetku a jeho opravy. Výše rezervy na jedno zdaňovací období je stanovena podílem rozpočtu nákladů na opravu a počtu zdaňovacích období, po která je rezerva tvořena (od zahájení tvorby rezervy po předpokládaný termín zahájení opravy). Minimální doba tvorby rezervy je 2 zdaňovací období, přičemž se do počtu zdaňovacích období počítá zdaňovací období, kdy poprvé dojde k zahájení tvorby rezervy a nepočítá se zdaňovací období, kdy by mělo dojít k předpokládanému termínu zahájení opravy.

ZoR stanoví také maximální dobu tvorby rezervy:

- a) ve 2. odpisové skupině – 3 zdaňovací období,
- b) ve 3. odpisové skupině – 6 zdaňovacích období,
- c) ve 4. odpisové skupině – 8 zdaňovacích období,
- d) v 5. a 6. odpisové skupině – 10 zdaňovacích období.

Ke zrušení rezervy musí dojít, pokud nedojde k opravě hmotného majetku, na který byla rezerva tvořena, a to nejpozději v následujícím zdaňovacím období po zdaňovacím období, ve kterém se předpokládalo zahájení opravy. Dalším případem, kdy musí být rezerva zrušena je k rozvahovému dni z důvodu nepotřebnosti (zničení nebo prodej hmotného majetku) a samozřejmě když dojde k opravě hmotného majetku.

Účetní jednotky pro dodržování zásady opatrnosti u DHM mají dvě možnosti, jak docílit věrného obrazu účetnictví. První možností je tvorba rezervy na opravy hmotného majetku a druhou je využití metody komponentního odpisování. Pokud využijí metodu komponentního odpisování podle § 56a odst. 6 ZÚ, neúčtují o rezervě na opravy hmotného majetku. (Meritum Účetnictví podnikatelů 2017. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017,s. 528)

Pro lepší porozumění této problematiky jsou jednotlivé možnosti rozebrány v následujícím příkladu.

Příklad č. 6: Komponentní odpisování, tvorba rezervy na opravu hmotného majetku

Výrobní podnik postavil montážní halu za 10 mil. Kč, předpokládaná použitelnost je 20 let. Byla uvedena do užívání 1. ledna 2015. Nejvíce namáhanou součástí této stavby je jeřábová dráha včetně pojezdových kolejnic, jejíž pořizovací cena je cca 1 mil. Kč a doba použitelnosti je jen pět let.

Při standardní metodě rovnoměrných účetních odpisů tohoto DHM (stavby montážní haly) by byl roční odpis $10.000.000 : 20 \text{ let} = 500.000 \text{ Kč}$. Přičemž po uplynutí prvních pěti let by tento rovnoměrný průběh účetních nákladů byl jednorázově narušen poměrně značným účetním nákladem ve výši 1,1 mil. Kč za výměnu jeřábové dráhy a po uplynutí dalších 5 let by náklad na výměnu jeřábové dráhy činil 1,2 mil. Kč.

Při komponentní metodě odpisování - se samostatným režimem účetního odpisování - bude následný účetní postup věcně více (věrněji) odpovídat hospodářské skutečnosti:

- roční odpis jeřábové dráhy (komponenty) = $1.000.000 : 5 \text{ let} = 200.000 \text{ Kč}$,*
- roční odpis zbývající části montážní haly = $9.000.000 \text{ Kč} : 20 \text{ let} = 450.000 \text{ Kč}$.*

Po prvních pěti letech nastane čas pro výměnu jeřábové dráhy, přičemž v té době budou účetní odpisy:

- jeřábové dráhy = $5 \times 200.000 \text{ Kč} = 1 \text{ mil. Kč}$ (odpovídají tedy její pořizovací ceně),*
- zbývající části montážní haly = $5 \times 450.000 \text{ Kč} = 2.250.000 \text{ Kč}$,*

- celkové oprávky předmětné stavby tak činí $1.000.000 + 2.250.000 = 3.250.000$ Kč.

Původní a již opotřebovaná jeřábová dráha se vyřadí, což při její nulové zůstatkové účetní ceně nebude znamenat žádný dodatečný náklad. Pořizovací cena nové jeřábové dráhy bude 1,1 mil. Kč. O pořizovací cenu vyřazené jeřábové dráhy (1 mil. Kč) se sníží celková pořizovací cena montážní haly (10 mil. Kč) na 9 mil. Kč a současně se zvýší o pořizovací cenu nové jeřábové dráhy (1,1 mil. Kč) na 10,1 mil. Kč. Případná nenulová zůstatková cena komponenty by se při výměně jednorázově odepsala do nákladů (což by měla být již jen poměrně malá částka).

Dále bude účetní jednotka pokračovat v účetním odpisování:

- roční odpis nové (vyměněné) jeřábové dráhy = $1,1 \text{ mil. Kč} : 5 \text{ let} = 220.000$ Kč,
- roční odpis zbývající části montážní haly (beze změny) = $9 \text{ mil. Kč} : 20 \text{ let} = 450.000$ Kč.

Při standardní metodě + tvorbě rezervy na opravu dráhy - lze předpokládat, že firma bude mezi těmito výměnami tvořit rezervu na náklady spojené s výměnou, resp. opravou. Oprava po prvních 5 letech bude činit 1,1 mil. Kč a po dalších 5 letech 1,2 mil. Kč.

- roční odpis DHM (stavby montážní haly): $10.000.000 : 20 \text{ let} = 500.000$ Kč.
- tvorba rezervy na první opravu (výměnu) po 5 letech ve výši: $1\ 100\ 000 / 4 \text{ účetní období} = 275\ 000$ Kč.
- tvorba rezervy na druhou opravu (výměnu) po dalších 5 letech ve výši: $1\ 200\ 000 / 4 \text{ účetní období} = 300\ 000$ Kč.

Částka rezervy musí být odvedena na vázaný bankovní účet.

Porovnání metod formou tabulky (v tis. Kč):

Odpisová metoda	Účetní období	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
STANDARDNÍ	Odpis montážní haly	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
	Výměna dráhy (oprava)	xxx	xxx	xxx	xxx	1100	xxx	xxx	xxx	xxx	1200

	Náklady celkem	500	500	500	500	1600	500	500	500	500	1700
		7 300									
KOMPONENTNÍ	Odpis části montážní haly	450	450	450	450	450	450	450	450	450	450
	Odpis jeřábové dráhy	200	200	200	200	200	220	220	220	220	220
	Náklady celkem	650	650	650	650	650	670	670	670	670	670
		6 600									
STANDARDNÍ + REZERVA NA OPRAVU DRÁHY	Odpis montážní haly	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
	Rezerva na opravu	275	275	275	275	-110 0	300	300	300	300	-120 0
	Vázaný BÚ	275	550	825	110 0	0	300	600	900	120 0	0
	Výměna dráhy (oprava)	xxx	xxx	xxx	xxx	1100	xxx	xxx	xxx	xxx	1200
	Náklady celkem	775	775	775	775	500	800	800	800	800	500
		7 200									

V tomto konkrétním případě je pro podnik nejvýhodnější možnost komponentního odpisování, než aby tvořil na každou výměnu dráhy po 5 letech rezervu na opravu, což podává i věrnější a poctivější obraz účetnictví.

Druhou nejvýhodnější variantou je pro podnik vytvářet rezervu na opravy hmotného majetku, přičemž u této varianty je nevýhoda vázaných peněžních prostředků na speciálním bankovním účtě, v případě, že podnik má zájem aby byla rezerva daňově účinná.

Varianta, kdy podnik nevytváří rezervu a odpisuje standardně je nejnákladnější, ale pokud by takto vysoký náklad způsobil účetní jednotce ztrátu, kterou si mohou odečíst od základu daně až 5 následujících zdaňovacích období.

Rezerva na pěstební činnosti

Pěstební činností se podle zákona o rezervách rozumí:

- obnova lesa a veškeré výchovné činnosti prováděné v porostech do 40 let jejich věku,

- ochrana lesa a opatření k obnově porostů s nevhodnou nebo náhradní dřevinnou skladbou.

Tyto rezervy mohou ve zdaňovacím období vytvářet pouze ti poplatníci, kteří jsou povinni podle zvláštního zákona provádět obnovu, ochranu a výchovu lesních porostů a to pouze na činnosti, které jsou uvedené v příloze zákona o rezervách.

Rezerva na pěstební činnosti se vytváří dle výše vytěženého objemu dřevní hmoty v m³. Výši této rezervy si poplatník stanoví sám v rozpočtu na pěstební činnosti, k čerpání dojde, pokud dojde k uskutečnění těchto činností a pokud tak nenastane, rezerva se zruší.

Peněžní prostředky ve výši tvořené rezervy se musí odvádět na samostatný účet v bance. Tyto peněžní prostředky lze čerpat pouze na činnosti, na které byly rezervy vytvořeny.

(Zákon č. 593/1992 Sb. Zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů).

Rezervy na nakládání s elektroodpadem ze solárních panelů uvedených na trh do dne 1. 1. 2013

Rezervu na nakládání s elektroodpadem ze solárních panelů uvedených na trh do dne 1. 1. 2013 může vytvářet provozovatel solární elektrárny, který je povinen podle zákona upravujícího odpady zajistit financování zpracování, využití a odstranění elektroodpadu ze solárních panelů.

Tato rezerva se tvoří nezávisle na účelově shodné rezervě vytvářené podle právních předpisů upravujících účetnictví a její tvorba není podmíněna jejím zaúčtováním. Poplatník je povinen vést evidenci vytvořené rezervy, a to minimálně v rozsahu stanoveném pro tvorbu rezerv v předpisech upravujících účetnictví. Rezervy na nakládání s elektroodpadem ze solárních panelů uvedených na trh do dne 1. 1. 2013 se tvoří od prvního měsíce zdaňovacího období, ve kterém vznikla provozovateli solární elektrárny povinnost úhrady první platby příspěvku na zajištění financování zpracování, využití a odstranění elektroodpadu ze solárních panelů prováděné provozovatelem kolektivního systému do okamžiku, kdy by bylo ukončeno odpisování hmotného majetku, jehož je solární panel součástí, pokud by jej odpisoval jeho první vlastník podle §30b ZDP. Při technickém zhodnocení předmětného hmotného majetku se období tvorby rezervy neprodlužuje.

Celková výše rezervy na nakládání s elektroodpadem ze solárních panelů je úhrnná částka financování, kterou je podle právních předpisů upravujících odpady povinen provozovatel solární elektrárny zajistit ke zpracování, využití a odstranění elektroodpadu ze solárních panelů prováděnému provozovatelem kolektivního systému. Měsíční rezerva je rovna podílu celkové výše rezervy a počtu měsíců, které uplynou od prvního dne zdaňovacího období, ve kterém vznikla povinnost úhrady první platby příspěvku, do ukončení doby odpisování hmotného majetku, jehož je solární panel součástí.

Dojde-li k likvidaci solárního panelu, zruší se část rezervy týkající se likvidovaného panelu ve zdaňovacím období, kdy provozovatel kolektivního systému předloží finanční vypořádání provozovateli solární elektrárny, ve kterém toto vyřazení zohledňuje.

(Zákon č. 593/1992 Sb. Zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů).

Ostatní rezervy

Do skupiny ostatních rezerv patří:

- a) rezerva na odbahnění rybníka, čímž se podle zákona rozumí odstranění nánosů ze dna rybníka způsobených erozí okolních pozemků. Tuto rezervu lze tvořit maximálně deset po sobě jdoucích zdaňovacích období a způsob tvorby, výše a čerpání se řídí dle pravidel pro tvorbu rezervy na opravy hmotného majetku.
- b) rezerva finančních prostředků na sanaci pozemků dotčených těžbou
- c) rezerva na vypořádání důlních škod
- d) rezervy, u nichž zvláštní zákon uvede, že jde o výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

(Zákon č. 593/1992 Sb. Zákon o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů).

Poslední tři zmíněné rezervy jsou tvořeny povinně podle atomového zákona, horního zákona a zákona o odpadech.

Peněžní prostředky na ostatní rezervy musí být také ukládány na samostatný účet v bance.

4 Odložená daň z příjmů

Zákon o účetnictví účetním jednotkám ukládá povinnost zohlednit v účetní závěrce veškerá rizika a budoucí ztráty. Jako dalším nástrojem pro dosažení věrného a poctivého obrazu finanční situace účetní jednotky je metoda odložené daně, která do účetní závěrky promítá daň z příjmů, která bude placena v následujícím období. (Meritum Účetnictví podnikatelů 2017. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017,s. 528). O odložené dani musí účtovat konsolidované celky (podniky ve skupině) a účetní jednotky, které sestavují účetní závěrku v plném rozsahu, ostatní podniky o ní mohou účtovat dle svého uvážení.

Odložená daň je čistě účetní termín, který nemá nic společného s placením daně z příjmů, vzniká z důvodu rozdílného účetního a daňového výsledku hospodaření. Rozdíly mohou být trvalého charakteru, ty však nejsou předmětem odložené daně, jedná se o náklady/výnosy daňově neúčinné. Rozdíly dočasné, které jsou předmětem odložené daně, vznikají rozdílným účetním a daňovým pohledem na položky vykázané v aktivech a pasivech (například rozdíl mezi účetními opravnými položkami k pohledávkám, rezervy nad rámec zvláštního právního předpisu). Dočasné rozdíly mohou být připočitatelné nebo odčitatelné.

Pokud se jedná o připočitatelné dočasné rozdíly, které vyústí ve zdanitelné částky při určování základu daně budoucích období, vedou k odloženému daňovému závazku. (Meritum Účetnictví podnikatelů 2017. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017,s. 528). V případě aktiv odložený daňový závazek vzniká, pokud je daňová základna menší než účetní zůstatková cena a v případě pasiv platí, pokud je daňová základna větší, než účetní zůstatková cena vzniká odložený daňový závazek. Odčitatelné dočasné rozdíly jsou takové rozdíly, které vyústí v částky odčitatelné při určování základu daně budoucích období, tzn. vedou k odložené daňové pohledávce. (Meritum Účetnictví podnikatelů 2017. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017,s. 528). U aktiv se jedná o odloženou daňovou pohledávku, pokud daňová základna je větší než účetní zůstatková cena a u pasiv je tomu naopak. O odloženém daňovém závazku účetní jednotka účtuje vždy (MD 592 – Daň z příjmů z běžné činnosti – odložená, D 481 – Odložený daňový závazek a pohledávka) a o odložené daňové pohledávce účtuje s ohledem na zásadu opatrnost, jelikož z ní plyne ekonomický prospěch. Účtování odložené daňové

pohledávky proběhne jen tehdy, je-li pravděpodobné, že je v budoucnu dosažitelný základ daně, který bude možno snížit o převedené v minulosti nevyužité daňové ztráty či nevyužité odčitatelné položky. (Meritum Účetnictví podnikatelů 2017. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2017,s. 528). Účtování proběhne takto: MD 481 – Odložený daňový závazek a pohledávka, D 592 – Daň z příjmů z běžné činnosti – odložená. O odloženou daňovou pohledávku se jedná, například pokud účetní odpisy převyšují daňové, při tvorbě účetních opravných položek a účetních rezerv, při daňové ztrátě. Tyto položky by mohly být v budoucnu daňově uznatelné. Pro lepší porozumění bude tato problematika vysvětlena na příkladu níže.

Příklad č. 7: Odložená daň z příjmů

Obchodní společnost má na skladě zásoby zboží v pořizovací ceně 10 mil. Kč. Jejich reálná hodnota je 8 mil. Kč, z toho důvodu bylo rozhodnuto o tvorbě opravné položky k zásobám ve výši 2 mil. Kč. Vzhledem k tomu, že společnost si byla jistá prodejem zásob v následujícím účetním období, účtovala o odložené daňové pohledávce.

V následujícím účetním období došlo k prodeji zásob, přičemž tržba za tyto zásoby činila 8 mil. Kč. Sazba daně z příjmů byla v roce 20X1 20 %, v roce 20X2 19 %. (STROUHAL, J. Účetní závěrka. 2. vyd. Praha : Wolters Kluwer ČR, a. s., 2011, s. 304) .

Přehled, pokud by účetní jednotka neúčtovala o odložené dani:

Operace	Text	Kč	MD	D
	Účetní období 20X1			
1.	Vytvořená OP k zásobám	2 000 000	559	196
	Účetní období 20X2			
1.	Inkaso za prodané zboží	8 000 000	221	604
2.	Úbytek zboží v důsledku prodeje	10 000 000	504	132
3.	Zúčtování opravné položky	2 000 000	196	559

Pokud by účetní jednotka neúčtovala o odložené dani, došlo by v účetním období 20X1 k účetní ztrátě 2 000 000 Kč a daňový výsledek hospodaření by byl 0 Kč, v následujícím účetním období 20X2 by účetní jednotka dosáhla účetního výsledku hospodaření 0 Kč a daňové ztráty 2 000 000 Kč. V důsledku těchto rozdílů účtuje o odložené dani.

Přehled, když účetní jednotka účtuje o odložené dani:

Operace	Text	Kč	MD	D
	Účetní období 20X1			
1.	Vytvořená OP k zásobám	2 000 000	559	196
2.	Vyčíslená odložená daňová pohledávka (19 % * 2 000 000)	380 000	481	592
	Účetní období 20X2			
1.	Inkaso za prodané zboží	8 000 000	221	604
2.	Úbytek zboží v důsledku prodeje	10 000 000	504	132
3.	Zúčtování opravné položky	2 000 000	196	559
4.	Zrušení odložené daňové pohledávky	380 000	592	481

Pozn.: Použité účty:

132 – Zboží na skladě a v prodejnách

196 – Opravná položka ke zboží

221 – Bankovní účty

481 – Odložený daňový závazek a pohledávka

504 – Prodané zboží

559 – Tvorba a zúčtování ostatních opravných položek z provozní činnosti

592 – Daň z příjmů z běžné činnosti - odložená

604 – Tržby za zboží

Pokud účetní jednotka účtuje o odložené dani, v účetním období 20X1 dojde ke ztrátě 1 620 000 Kč a v účetním období 20X2 dojde ke ztrátě 380 000 Kč.

5 Analýza rezerv a odložené daně u vybraného vzorku firem

Praktická část práce se bude především zabývat vykazováním rezerv (účetních i daňových) u vybraného vzorku firem a dále bude jedna kapitola věnována účtování o odložené dani z příjmů u vybraného vzorku firem. Vybranými firmami je 100 nejvýznamnějších firem ČR roku 2016 seřazených dle tržeb. Rozsah podnikatelských činností těchto firem je široký, firmy se věnují činnostem jako je stavebnictví, telekomunikace, získávání nerostných surovin, výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody. Velká část firem vyrábí komponenty pro automobilový průmysl a mnoho se jich zabývá zpracovatelským průmyslem především strojírenstvím. Velké zastoupení zde mají i obchodní firmy. Hlavním zdrojem pro zpracování této části práce byly zveřejněné účetní závěrky vybraných firem. Firmy zpracovávají své účetní závěrky jak podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví tak i dle Českých účetních standardů. Účetní jednotky, které vykazují dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví, jsou z výzkumu vyřazeny, jedná se o dvě společnosti s ručením omezeným a 17 akciových společností. Dále jsou z výzkumu vyřazeny firmy, které neplní svou zákonnou povinnost zveřejňovat své účetní závěrky a firma Veolia Voda, která je řízena jednotně ve skupině Veolia. Vzorek pro výzkum bude tvořit 78 účetních jednotek, vykazujících dle Českých účetních standardů a to 38 společností s ručením omezeným, 34 akciových společností a 6 zbylých firem (komanditní společnosti, národní podniky a evropské akciové společnosti).

5.1 Vykazování rezerv u akciových společností

První vzorek pro výzkum se skládá z akciových společností. Vzorek tvoří 34 akciových společností a přehled o účelu rezervy a o počtu firem, naleznete v tab. 1.

Účel rezervy	Záruční opravy	Nevyčerpaná dovolená	Personální	Daň z příjmů
Počet firem	6	17	13	13

Účel rezervy	Restrukturalizace	Podnikatelská rizika	Ostatní	Opravy HM	Sanace a rekultivace
Počet firem	1	6	15	3	4

Tab. 1 Používané rezervy v a. s.

Výsledek výzkumu ukázal, že nejvyužívanější rezervou u vybraných akciových společností je rezerva na nevyčerpanou dovolenou, kterou vytváří až polovina vybraných akciových společností. Rezerva na nevyčerpanou dovolenou se stanovuje na základě analýzy nevybrané dovolené a průměrných mzdových nakladů, včetně nákladů sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění dle jednotlivých zaměstnanců. Firmy by tuto rezervu měly tvořit, protože se může stát, že si zaměstnanci nestihnou vybrat celou dovolenou příslušného roku a převede se jim do následujícího účetního období.

Do skupiny ostatních rezerv, které jsou vykazovány jako druhé nejčastější, patří v této sledované skupině společností především rezerva na soudní spory, rezerva na pokuty, rezerva na likvidaci DHM a rezerva na náhrady za škody způsobené exhalacemi. Jednou z firem, která tvoří rezervu na soudní spory a pokuty je firma AGROFERT, a. s., která za účelem nevyřešeného soudního sporu se společností Novicon, a. s. v roce 2016 vytvořila rezervu ve výši 76 611 tis. Kč. Rezervu na náhrady za škody způsobené exhalacemi (vypouštění odpadních látek do okolního prostředí) tvoří podniky zabývající se výrobou elektřiny a výrobou a prodejem základních a pomocných chemických výrobků ze surového dehtu a surového benzolu. Téměř čtvrtina akciových společností neměla konkrétněji rozebranou položku Ostatní rezervy v rozvaze, tudíž není zajištěna vypovídací schopnost účetních výkazů.

Personálními rezervami jsou rozumněny zejména rezervy na důchody, rezervy na odměny a bonusy zaměstnancům při životních a pracovních výročích, rezerva na 13. plat a rezerva na přesčasy. Vzorek se skládá z velkých podniků, které si zakládají na dokonalé péči o své zaměstnance. Pokud firmy vyplácejí svým zaměstnancům odměny, bonusy, 13. platy atd., dochází k motivaci zaměstnanců, kteří pak plní cíle organizace.

Rezervu na daň z příjmů tvoří zhruba třetina firem ve výši předpokládané daňové povinnosti snížené o zaplacené zálohy na daň z příjmů. Daň z příjmů musí platit všechny účetní jednotky, které dosahují zisku, a tudíž by měly vykazovat i rezervu na daň z příjmů. Avšak v tomto vzorku firem se objevila firma VEOLIA Česká republika, a. s., která očekává v roce 2016 generování ztráty.

Nejméně využívanými rezervami jsou rezerva na záruční opravy a rezerva na podnikatelská rizika. Rezervu na záruční opravy převážně tvoří firmy prodávající spotřební zboží, u kterého není neobvyklé provádět reklamace a tato rezerva se objevila i u dvou stavebních firem (Metrostav a. s., EUROVIA CS, a. s.). Firmy tuto rezervu vytvářejí pro případ, kdy by mohlo dojít ke zhoršení kvality výrobků. Stavební firma EUROVIA CS, a. s. jako jedna jediná akciová společnost tvoří rezervu na restrukturalizace pro případ změny předmětu činnosti nebo způsobu provádění činnosti.

Ze zákonných rezerv firmy tvoří rezervu na opravy hmotného majetku a rezervu na sanace a rekultivace. Rezerva na opravy hmotného majetku se objevila u čtyř akciových společností a všechny je v rozvaze řadí do rezerv podle zvláštních právních předpisů, proto musí odvést peněžní prostředky ve výši tvořené rezervy na samostatný bankovní účet. Na tomto speciálním bankovním účtě jsou peněžní prostředky vázané a lze je čerpat pouze na účel, na který je tvořena rezerva. Toto odevzdání peněžních prostředků značně ovlivní jejich cash flow. Přehled firem, které tvoří zákonnou rezervu na opravy hmotného majetku a přehled o množství peněžních prostředků, které společnosti museli odvést na vázaný bankovní účet, naleznete v tab. 2.

v tis. Kč	Metrostav a. s.	DEZA, a. s.	Sokolovská uhelná, právní nástupce, a. s.
Konečný zůstatek k 31. 12. 2015	390 418	65 600	252 444
Tvorba rezervy	480	0	4 304
Čerpání rezervy	8 122	19 218	172 472
Konečný zůstatek	382 776	46 382	85 276

Tab. 2 Přehled vázaných peněžních prostředků

Zákonné rezervy na opravy hmotného majetku v tomto výzkumu tvoří firma Metrostav a. s., která je činná v oblasti stavebnictví a jak je vidět v tab. 2, kvůli tvorbě této rezervy má k 31. 12. 2016 vázaných 382 776 tis. Kč na speciálním bankovním účtu. Dalšími firmami, které tvoří tuto rezervu a musí mít vázané peněžní prostředky na speciálním účtu, jsou firma DEZA, a. s., výrobce a prodejce základních a pomocných chemických výrobků ze surového dehtu a surového benzolu, která má vázaných 46 382 tis. Kč k 31. 12. 2016 a firma Sokolovská uhelná, právní nástupce, a. s., zabývající se hornickou činností má vázaných 85 276 tis. Kč k 31. 12. 2016. Tyto peněžní prostředky mohou firmy využít pouze za účelem opravy hmotného majetku a takto vysoké sumy mohou negativně ovlivnit jejich cash flow.

Další možností pro zachycení výměny významné částí dlouhodobého majetku do účetnictví je metoda komponentního odpisování, která zobrazuje nejuvěrnější zachycení nákladů do účetnictví. Metodu komponentního odpisování nevyužívá žádná vybraná akciová společnost.

Firmy mají ještě jednu možnost a tou je, že náklady spojené s opravou dlouhodobého majetku zachycují přímo do nákladů v době realizace. To však nepříznivě ovlivní výsledek hospodaření v daném účetním období, místo toho aby došlo k rozložení nákladů pomocí rezervy na opravy hmotného majetku nebo komponentního odpisování. Nákladné opravy mohou způsobit i ztrátu, kterou si však mohou účetní jednotky odčítat od základu daně v následujících pěti zdaňovacích obdobích, což může být pro firmy také výhodné.

Firma vyrábějící el. energii, hornická firma, provozovatel čerpacích stanic a i stavební firma vykazují rezervu na sanaci a rekultivaci pozemků dotčených těžbou a na vypořádání důlních škod.

5.2 Akciové společnosti nevykazující rezervy, využívání jiného nástroje

Z celkového počtu 34 akciových společností se našlo pět účetních jednotek, které nevykazovaly v roce 2016 žádné rezervy. Jedná se o firmy GECO, a. s. zabývající se prodejem tabákových výrobků, VEOLIA Česká republika, a. s. poskytující podporu a obecný rozvoj podnikatelských příležitostí, Feron, a. s. distribuje hutní výrobky, SWS a. s. (velkoobchod s IT) a CARBOUNION HOLDING, a. s. pronajímající nemovitosti. Jedná se o podniky s poměrně vysokými tržbami a je zajímavé, že nepovažují za důležité vytvářet alespoň rezervu na daň z příjmu, když všechny dosáhly zisku a ne ztráty a nedodržují tak zásadu opatrnosti, co se věrného a poctivého zobrazení týká.

Existují i takové firmy, které tvoří rezervy, ale o určitých budoucích výdajích účtuje pomocí dohadných položek pasivních. Dohadné položky pasivní se používají pro účtování o skutečnostech, které 100% nastaly, na rozdíl od rezerv, u kterých je pouze vysoká pravděpodobnost, že nastanou, jelikož se tvoří na rizika, která nastat mohou, ale také nemusí. Společným znakem dohadných položek pasivních a rezerv je, že není známá ještě jejich výše. Konkrétně tři společnosti z výzkumu používají pro účtování dohadné položky pasivní, těmi jsou Sokolovská uhelná, právní nástupce, a. s. a ČEPRO, a.s je používají pro účtování o prémiech a odměnách zaměstnancům a firma FAST ČR, a. s., pokud účtuje o zákaznických bonusech.

5.3 Vykazování rezerv u společností s ručením omezeným

Druhý vzorek pro výzkum se skládá ze společností s ručením omezeným. Vzorek tvoří 38 společností s ručením omezeným a přehled o účelu rezervy a o počtu firem, naleznete v tab. 3.

Účel rezervy	Záruční opravy	Nevyčerpaná dovolená	Personální	Daň z příjmů
Počet firem	8	16	16	18

Účel rezervy	Restrukturalizace	Podnikatelská rizika	Ostatní	Sanace a rekultivace
Počet firem	2	12	23	1

Tab. 3 Používané rezervy v s. r. o.

U společností s ručením omezeným je nejvyužívanější skupina ostatních rezerv. Firma Continental Barum s. r. o. vyrábějící a posléze i prodávající pneumatiky tvoří rezervu na záruční opravy, která zohledňuje vývoj reklamací ve vazbě na prodané kusy pneumatik a rezervu na likvidaci použitých pneumatik související s jejich zpětným odkupem, z důvodu odpovědnosti za zpětný odběr pneumatik, které společnost uvádí na trh a stanovuje se základě skutečných nákladů v minulých letech. Prodejce aut Porsche Česká republika s. r. o. tvoří rezervu na recyklaci automobilů a rezervu na záruku na elektromobily. 25 % společností s ručením omezeným nemělo konkrétněji rozebranou položku Ostatní rezervy v rozvaze, tudíž není zajištěna vypovídací schopnost účetních výkazů.

Téměř polovina společností tvoří rezervu na daň z příjmů, jako odhad předpokládávané daňové povinnosti. Z výzkumu též vyplývá, že více tvoří rezervu na daň z příjmů společnosti s ručením omezeným než akciové společnosti. Něco málo přes 40 % s. r. o. tvoří rezervu na nevyčerpanou dovolenou a personální rezervy, pod kterými se nejčastěji skrývají odměny a bonusy zaměstnancům při životních i pracovních výročích a 30 % firem vykazuje rezervu na podnikatelská rizika v podobě rezervy na rizika – US market, kterou tvoří Continental Barum s. r. o. na náhrady škod vůči třetím stranám související s předpokládanými nároky vznikajícími na trhu v USA. Dalším příkladem je rezerva na ztráty ze zakázek ve výši rozdílu, o který očekávané N převyšují očekávané V, kterou vykazuje firma Siemens, s. r. o. (dodavatel technických služeb).

Nejméně společnosti s ručením omezeným vytvářejí rezervu na záruční opravy a rezervu na restrukturalizaci. Jedna společnost MOL Česká republika, s. r. o. vytváří zákonnou rezervu na sanace a rekultivace ve výši 97 630 tis. Kč v roce 2016, protože se zabývá distribucí motorových paliv a maziv.

5.4 Společnosti s ručením omezeným nevykazující rezervy, využívání jiného nástroje

Firmami, které vůbec netvoří rezervy, jsou Tank ONO s. r. o. provozující čerpací stanice, Imperial Tobacco CR, s. r. o., která nakupuje tabákové výrobky a dále je prodává, ViaPharma s. r. o. distributor léčivých přípravků a Tyco Electronics Czech s. r. o. výrobce součástek pro automobilový průmysl.

Stejně tak jako u akciových společností se tu najdou i takové společnosti, které účtují o dohadných položkách pasivních. Jsou to tři firmy – GRAMMER CZ, s. r. o. zabývající se výrobou a montáží opěrek hlavy a dalšího vnitřního vybavení osobních automobilů, HENKEL ČR, spol. s r. o. výrobce a prodejce čisticích a pracích prostředků a kosmetiky, WITTE Nejdek, spol. s r. o. zabývající se technickou přípravou a výrobou zámků a souvisejících komponentů pro automobilový průmysl, konstrukcí i výrobou přípravků, forem a výrobou plastových částí zámků a maloobchod s potravinami BILLA, spol. s r. o. První ze jmenovaných firem účtuje o dohadných položkách pasivních v případě reklamací, druhá a poslední, pokud vyplatila zaměstnancům prémie, odměny nebo bonusy a třetí v pořadí je používá při účtování o nevyčerpané dovolené.

I přesto, že žádná společnost s ručením omezeným netvoří rezervu na opravy hmotného majetku, našla se ve výzkumu jedna, která používá metodu komponentního odpisování. Touto firmou je BILLA spol. s r. o., která komponentně odpisuje veškeré svoje stavby, tedy majetek zařazený buď do 5. nebo 6. odpisové skupiny. Tím, že využívá tuto metodu, docílí společnost nejvěrnějšího zachycení nákladů v účetnictví.

5.5 Vykazování rezerv u ostatních společností

Třetí a zároveň i poslední vzorek pro výzkum se skládá z ostatních společností. Vzorek tvoří 2 komanditní společnosti, 2 národní podniky, 1 evropská akciová společnost a 1 odštěpný závod zahraniční právnické osoby, které jsou pro potřeby této práce zahrnuty do jedné skupiny, přehled o účelu rezervy a o počtu firem, naleznete v tab. 4.

Účel rezervy	Nevyčerpaná dovolená	Personální	Daň z příjmů	Podnikatelská rizika	Ostatní	Pěstební činnost
Počet firem	4	3	1	2	5	1

Tab. 4 Používání rezerv v ostatních společnostech

Stejně jako u společností s ručením omezeným i u tohoto vzorku jsou nejčastěji využívány ostatní rezervy. Komanditní společností v tomto výzkumu je obchod s potravinami GLOBUS ČR, k. s., který jako ostatní rezervy vykazuje například rezervu na odvoz odpadu ve výši 5 034 tis. Kč, rezervu na soudní spory, atd., a je také jednou z firem, která nemá dále definovanou položku ostatní rezervy ve výši 8 703 tis. Kč a uživatel účetní závěrky neví, co se pod touto sumou skrývá. Jako jediná společnost v této skupině tvoří rezervu na daň z příjmů ve výši 5 602 tis. Kč sníženou o zaplacené zálohy na daň z příjmů. Dále také tvoří rezervu na nevyčerpanou dovolenou, z personálních rezerv tvoří například rezervu na prémie, 13. plat, atd.

Druhou komanditní společností ve výzkumu zastupuje firma Adient Czech Republic k. s., zabývající se výrobou a montáží automobilových sedadel a i jejich následným prodejem. Tato firma jako ostatní rezervy vykazuje rezervu na pravděpodobné zpětné změny cen externím zákazníkům a zákazníkům v rámci skupiny. Posledním účelem pro tvorbu je nevyčerpaná dovolená.

Národní podniky zde zastupuje Česká pošta, s. p., která tvoří rezervu na nevyčerpanou dovolenou, personální rezervy plus uvádí ve výroční zprávě položku ostatní rezervy ve výši 238 tis. Kč, pod čímž opět uživatel této výroční zprávy neví co si představit. Druhým národním podnikem jsou Lesy České republiky, s. p., které v rozvaze vykazují ostatní rezervy ve výši 829 422 tis. Kč a v účetní závěrce má uvedeno, že se pod touto položkou skrývá i rezerva na pěstební činnost, zřejmě kvůli tomu, aby nemusí vázat peněžní prostředky na speciální bankovní účet, kdyby tato rezerva byla vykazována jako zákonná rezerva. Další specifickou ostatní rezervou je rezerva na vypořádání s církvemi ve výši 279 523 tis. Kč.

Evropskou akciovou společností je ALPIQ ENERGY SE (dodavatel energií), která tvoří pouze ostatní rezervy a rezervu na podnikatelská rizika. Ostatní rezervy tvoří na poplatky sloužící k podpoře obnovitelných zdrojů v Polsku, jež je společnost povinna uhradit z části elektrické energie dodané konečným spotřebitelům a na úhradu nájemného stávající kanceláře (2017 a 2018), z důvodu plánované relokace společnosti do nových prostor.

Posledním vzorkem je firma TOYOTA TSUSHO EUROPE S. A., která je odštěpným závodem zahraniční právnické osoby (S. A. - v Belgie obdoba a. s. v ČR). Tato firma tvoří pouze rezervu na nevybranou dovolenou a na zaměstnanecké benefity.

5.6 Účtování o odložené dani z příjmů

Ve výzkumu bylo zjištěno, že 4 společnosti vůbec neúčtují o odložené dani. Jednalo se o 3 akciové společnosti (SWS a. s. – velkoobchod s IT, CARBOUNION HOLDING, a. s. – pronajímatel nemovitostí a HP Invest a. s. – poskytovatel finančních služeb). Ze společností s ručením omezeným se jednalo pouze o jednu firmu, kterou byla Glencore Agriculture Czech s.r.o. – zpracovatel řepky olejné.

O odloženém účetním závazku, o kterém musí být účtováno, účtovalo celkem 37 společností a to 17 akciových společností (50% a. s.), 17 společností s ručením omezeným (necelých 45 % s. r. o.) a 3 ostatní společnosti – GLOBUS ČR, k. s., Česká pošta, s. p. a Lesy České republiky, s. p.

Odloženou daňovou pohledávku vykázalo ve výzkumu také celkem 37 společností a to 14 akciových společností (41 % a. s.), 20 společností s ručením omezeným (necelých 53 % s. r. o.) a 3 ostatní společnosti - ALPIQ ENERGY SE, TOYOTA TSUSHO EUROPE S.A. a Adient Czech Republic k.s.. Společnost Adient Czech Republic k. s. sice vykázala odloženou daňovou pohledávku, ale v účetní závěrce také uvedla, že účtování o odložené dani je pro ni nevýznamné, z důvodu její právní formy.

Všechny společnosti, které účtují o odložené dani, uvedly ve svých účetních závěrkách, že o odložené daňové pohledávce účtuje s ohledem na zásadu opatrnosti, tzn. v příštích letech počítají s dostatečným daňovým základem, aby mohly uplatnit daňovou pohledávku. O odloženém daňovém závazku musí účtovat všechny účetní jednotky, v souladu se zásadou opatrnosti.

5.7 Shrnutí

V této kapitole došlo k výzkumu vykazovaných rezerv a účtování o odložené dani u vybraného vzorku firem. Firmy byly rozděleny na základě jejich právní formy. Kompletní přehled o vykazování rezerv a počtu firem naleznete v tab. 5.

Účel rezervy	Záruční opravy	Nevyčerpaná dovolená	Personální	Daň z příjmů	Restrukturalizace
Počet firem a. s.	6	17	13	13	1
Počet firem s. r. o.	8	16	16	18	2
Počet firem ostatní společnosti	0	4	3	1	0
Celkem	14	37	32	32	3

Účel rezervy	Podnikatelská rizika	Ostatní	Opravy HM	Sanace a rekultivace	Pěstební činnost
Počet firem a. s.	6	15	3	4	0
Počet firem s. r. o.	12	23	0	1	0
Počet firem ost. spol.	2	5	0	0	1
Celkem	20	43	3	5	1

Tab. 5 Používané rezervy u všech společností

Postupně byla rozebrána tvorba rezerv u jednotlivých skupin společností. Nejprve u akciových společností, u kterých jako jediných se ukázala zákonná rezerva na opravy hmotného majetku, poté následovala skupina společností s ručením omezeným, kde byla specifická firma, která využívá metodu komponentního

odpisování, a na závěr byly zanalyzovány ostatní společnosti. Našly se i společnosti, které vůbec netvořily rezervy a nebo využívaly dohadné položky pasivní.

Ze 78 analyzovaných firem více jak polovina tvoří ostatní rezervy (na soudní spory, na pokuty a penále, atd.). Necelých 50 % firem tvoří rezervu na nevyčerpanou dovolenou, přičemž by tuto rezervu mělo tvořit více firem, protože se stává často, že si zaměstnanci nestihnou vyčerpat celou dovolenou v příslušném roce. 40 % společností tvoří rezervu na daň z příjmů, kterou by měly tvořit všechny firmy, které generují zisk a to samé procento tvoří i personální rezervy, které vypovídají o tom, že se jedná o velké společnosti, pro které je důležitá péče o své zaměstnance. Méně používanými rezervami jsou rezervy na záruční opravy, podnikatelská rizika a restrukturalizace a ze zákonných rezerv to jsou rezervy na sanace a rekultivace, na pěstební činnost a opravy hmotného majetku. Výhodnější než tvorba rezervy na opravy hmotného majetku je pro firmy využívání metody komponentního odpisování a nebo vykázání nákladů spojených s opravou dlouhodobého majetku přímo do nákladů v době realizace. Sice může být výsledkem hospodaření v účetním období, kdy dojde k realizaci opravy, ztráta, ale tu si mohou účetní jednotky odečíst od základu daně, až po dobu pěti následujících účetních období.

Problematika odložené daně se také opírá o zásadu opatrnosti. V případě odloženého daňového závazku musí společnosti o této skutečnosti účtovat vždy, v souladu se zásadou opatrnosti a o odložené daňové pohledávce účtuje, pokud očekávají v budoucnu dostatečný daňový základ. Souhrnný přehled o využívání odložené daně naleznete v tab. 6.

Odložená daň	Odložená daňová pohledávka	Odložený daňový závazek	Neúčtují
Počet firem a. s.	14	17	3
Počet firem s. r. o.	20	17	1
Počet firem ostatní společnosti	3	3	0

Tab. 6 Používání odložené daně

Závěr

Zásada opatrnosti je jednou z účetních zásad pro vedení účetnictví, tak aby bylo dosaženo věrného a poctivého obrazu skutečnosti. Pro dosažení věrného a poctivého obrazu skutečnosti musí účetní jednotky používat účetní metody tak aby nedošlo ke zkreslení skutečnosti nadhodnocováním aktiv a výnosů a podhodnocováním závazků a nákladů. Nástroji, kterými je tohoto dosaženo, jsou odpisy, opravné položky a rezervy.

Bakalářská práce je zaměřena na rezervy a to na účetní i daňový pohled na ně. Cílem práce bylo zanalyzovat používání účetních i daňových rezerv u vybraného vzorku firem. Vybraný vzorek se skládal ze 78 společností, které sestavují a vykazují účetní závěrku podle Českých účetních standardů. Společnosti byly rozděleny podle právní formy na akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným a ostatních společnosti, kde figurovaly komanditní společnosti, národní podniky, evropská akciová společnost a odštěpný závod zahraniční právnické osoby. Bylo provedeno zkoumání všech účetních závěrek vybraných společností, za účelem zjištění zda tvoří rezervy a jaké druhy rezerv tvoří.

Z výzkumu bylo zjištěno, že 85 % vybraných akciových společností tvoří rezervy. Zbýlých 15 % akciových společností rezervy v roce 2016 rezervy netvořily, i když měly ve vnitropodnikové směrnici uvedeno, že rezervy používají. Výzkum ukázal, že 50 % akciových společností nejčastěji tvoří rezervu na nevybranou dovolenou. Více jak třetina společností tvoří ostatní rezervy (rezerva na soudní spory, na likvidaci DHM, atd.), personální rezervy (rezervy na odměny a bonusy zaměstnancům, na 13. plat, atd.) a rezervu na daň z příjmů. Pouze u vzorku akciových společností bylo zjištěno 9 % společností, které používají zákonnou rezervu na opravy hmotného majetku a pouze 17,5 % společností tvoří rezervu na rizika a ztráty z podnikání.

Dále byla ve výzkumu zkoumána skupina společností s ručením omezeným. Ve sledovaném období 89,5 % společností s ručením omezeným tvořilo rezervy a zbylých 10,5 % společností rezervy nepoužívalo. Nejčastěji využívaným druhem rezervy v tomto vzorku byly ostatní rezervy se zastoupením 60,5 % společností. Téměř polovina společností tvořila rezervu na daň z příjmů, personální rezervy a rezervu na nevyčerpanou dovolenou. Ze zákonných rezerv byla zjištěna pouze

rezerva na sanace a rekultivace a místo rezervy na opravy HM jedna společnost využívala metodu komponentního odpisování. Na možná rizika a ztráty tvořilo rezervu 31,5 % společností s ručením omezeným.

Posledním zkoumaným vzorkem byly ostatní společnosti, u kterých byla nejčastěji využívána rezerva na nevyčerpanou dovolenou u 66 % firem. Polovina firem v tomto vzorku tvořila personální rezervy. Zákonnou rezervu tvořila pouze jedna společnost a tou byla rezerva na pěstební činnost.

Z dosažených výsledků analýzy lze říci, že společnosti vykazující dle Českých účetních standardů při vykazování aktiv a závazků se snaží dodržovat zásadu opatrnosti. Z analýzy také plyne, že minimum společností tvoří zákonné rezervy, u kterých je povinnost odvádět peněžní prostředky na vázaný bankovní účet a při opravě HM raději náklady spojené s realizací opravy rozpustí přímo do nákladů v období realizace opravy. Nejvýhodnější by však pro společnosti bylo, kdyby začaly více využívat nově zavedenou metodu komponentního odpisování, kterou z celkového počtu 78 zkoumaných společností využívala pouze jedna společnost s ručením omezeným.

Seznam literatury

BOKŠOVÁ, J. *Účetní výkazy pod lupou I.: Základy účetního výkaznictví*. 1. vyd. Praha: LINDE Praha, 2013. ISBN 978-80-720-1-921-2.

STROUHAL, J. *Účetní závěrka*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009. 304 s. ISBN 978-80-7357-482-6.

WOLTERS KLUWER, K A. *ÚZ č. 1174 - Účetnictví podnikatelů, Audit, 2017*. Ostrava: Sagit, a. s., 2017. 192 s. ISBN 978-80-7488-206-7.

STROUHAL, J. -- BULLA, M. -- BRYCHTA, I. -- KRUPOVÁ, T. -- KUCHAROVÁ, I. -- PILAŘOVÁ, I. -- PŠENKOVÁ, Y. *MERITUM - Účetnictví podnikatelů 2017*. 14. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 528 s. ISBN 978-80-7552-518-5.

České účetní standardy

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

CÍSAŘOVSKÁ, D. *Opravné položky – Jejich účtování a daňové dopady*. Fučík & partneři. 26. 9. 2017. Dostupné z: <http://www.fucik.cz/publikace/opravne-polozky-jejich-uctovani-a-danove-dopady/>

ONDŘÁČKOVÁ, H. *Rezervy, účetní a daňové pojetí*, Bakalářská práce. 2010, Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, Katedra financí.

VALEŠOVÁ, P. *Rezervy jako nástroj zásady opatrnosti v účetnictví*, Bakalářská práce. 2012, Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta financí a účetnictví, Katedra finančního účetnictví a auditingu.

JAKUBCOVÁ, K. *Rezervy v účetnictví podnikatelů*, Diplomová práce. 2010, Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta financí a účetnictví, Katedra finančního účetnictví a auditingu.

Seznam obrázků, příkladů a tabulek

Seznam obrázků

Obr. 1 Odpis pohledávky.....	9
Obr. 2 Tvorba a čerpání opravných položek.....	10
Obr. 3 Členění rezerv.....	15
Obr. 4 Tvorba a čerpání rezerv	16

Seznam příkladů

Příklad č. 1 Účetní a zákonné OP k pohledávkám	13
Příklad č. 2 Obecný příklad na rezervy	17
Příklad č. 3 Rezerva na daň z příjmů	18
Příklad č. 4 Rezerva na restrukturalizaci	20
Příklad č. 5 Rezerva na soudní spory	21
Příklad č. 6 Komponentní odpisování, tvorba rezervy na opravu HM	25
Příklad č. 7 Odložená daň z příjmů	31

Seznam tabulek

Tab. 1 Používané rezervy v a. s.	34
Tab. 2 Přehled vázaných peněžních prostředků	35
Tab. 3 Používané rezervy v s. r. o.	38
Tab. 4 Používané rezervy v ostatních společnostech	40
Tab. 5 Používané rezervy ve všech společnostech	42
Tab. 6 Používání odložené daně.....	43

Seznam příloh

Příloha č. 1 Rezervy u akciových společností.....	49
Příloha č. 2 Rezervy u společností s ručením omezeným	52
Příloha č. 3 Rezervy u ostatních společností.....	56
Příloha č. 4 Vykazování odložené daně	57

Příloha č. 1 Rezervy u akciových společností

Společnost	Rezerva na záruční opravy	Rezerva na nevyčerpanou dovolenou	Personální rezervy	Rezerva na daň z příjmů	Rezerva na restrukturalizaci
AGROFERT, a.s.			X		
ČEPRO, a.s.		X		X	
Tesco Stores ČR a.s.		X	X	X	
GECO, a.s.					
Metrostav a.s.	X			X	
VEOLIA Česká republika, a.s.					
AT Computers a.s.	X	X			
ČEPS, a.s.		X	X		
Alza.cz					
Iveco Czech Republic, a.s.	X	X	X		
METALIMEX a. s.				X	
Shell Czech Republic, a.s.		X		X	
ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a.s.		X	X	X	
W.A.G. payment solutions, a.s.		X		X	
EP ENERGY TRADING, a.s.		X		X	
EUROVIA CS, a.s.	X				X
Pražská plynárenská, a.s.		X	X	X	
DEK a.s.				X	
Ferona, a.s.					
PHARMOS, a.s.					
SWS a.s.					

CARBOUNIO N HOLDING, a.s.					
Sev.en EC, a.s.			X		
HP Invest a.s.				X	
FAST ČR a.s.	X	X			
JUTA a.s.					
PREOL, a.s.		X	X		
DEZA, a.s.		X	X		
CENTROPOL ENERGY, a.s.			X	X	
Pražské vodovody a kanalizace, a.s.		X			
Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.		X	X	X	
LETIŠTĚ PRAHA, a.s.			X		
Krajská zdravotní, a.s.		X	X		
Mountfield a.s.	X	X			

Počet	6	17	13	13	1
-------	---	----	----	----	---

Společnost	Rezerva na podnikatelská rizika	Ostatní rezervy	Rezerva na opravy HM	Rezerva na sanace a rekultivace	Rezerva na pěstební činnost
AGROFERT, a.s.		X			
ČEPRO, a.s.	X	X			
Tesco Stores ČR a.s.					
GECO, a.s.					
Metrostav a.s.		X	X		
VEOLIA Česká republika, a.s.					
AT Computers a.s.					
ČEPS, a.s.					
Alza.cz		X			

Iveco Czech Republic, a.s.					
METALIMEX a. s.					
Shell Czech Republic, a.s.		X		X	
ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a.s.					
W.A.G. payment solutions, a.s.	X				
EP ENERGY TRADING, a.s.					
EUROVIA CS, a.s.	X	X		X	
Pražská plynárenská, a.s.	X				
DEK a.s.					
Ferona, a.s.					
PHARMOS, a.s.		X			
SWS a.s.					
CARBOUNION HOLDING, a.s.					
Sev.en EC, a.s.		X		X	
HP Invest a.s.					
FAST ČR a.s.	X				
JUTA a.s.		X			
PREOL, a.s.					
DEZA, a.s.		X	X		
CENTROPOL ENERGY, a.s.		X			
Pražské vodovody a kanalizace, a.s.		X			
Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	X	X	X	X	
LETIŠTĚ PRAHA, a.s.		X			
Krajská zdravotní, a.s.		X			
Mountfield a.s.					

Počet	6	15	3	4	0
-------	----------	-----------	----------	----------	----------

Pozn.: Firmy **GECO, a.s., VEOLIA Česká republika, a.s., Ferona, a.s., SWS a.s., CARBOUNION HOLDING, a.s.** netvoří rezervy.

Příloha č. 2 Rezervy u společností s ručením omezeným

Společnost	Rezerva na záruční opravy	Rezerva na nevyčerpanou dovolenou	Personální rezervy	Rezerva na daň z příjmů	Rezerva na restrukturalizaci
FOXCONN CZ s.r.o.		X			
Continental Barum s.r.o.			X		
Bosch Group ČR				X	
MOL Česká republika, s.r.o.			X		
Porsche Česká republika s.r.o.	X			X	
Siemens, s.r.o.	X	X	X		X
BILLA, spol. s r.o.		X		X	
BOSCH DIESEL s.r.o.		X	X	X	
Robert Bosch, spol. s r.o.		X	X	X	
Automotive Lighting s.r.o.					
AVAST Software s.r.o.		X	X		
Alliance Healthcare s.r.o.		X	X		
Tank ONO s.r.o.					
ABB s.r.o.	X	X			
GasNet, s.r.o.				X	
Continental HT Tyres, s.r.o.			X		
Imperial Tobacco CR, s.r.o.					
Continental výroba pneumatik, s.r.o.			X	X	
Johnson Controls Autobaterie spol. s r.o.		X		X	
ViaPharma s.r.o.					
Bidfood Czech Republic s.r.o.				X	
IKEA Česká republika, s.r.o.				X	
WITTE Nejdek, spol. s r.o.	X				

KIEKERT-CS, s.r.o.		x	x		
HP TRONIC Zlín, spol. s r.o.				x	
Benteler ČR s.r.o.	x	x	x	x	
Tyco Electronics Czech s.r.o.					
Miele technika s.r.o.		x		x	
Brembo Czech s.r.o.	x		x		
HENKEL ČR, spol. s r.o.				x	
Volvo Group Czech Republic, s.r.o.				x	
SAINT-GOBAIN ADFORS CZ s.r.o.		x	x		
BORGERS CS spol. s r.o.	x	x		x	
dm drogerie markt s.r.o.			x	x	
DHL Express (Czech Republic) s.r.o.					x
GRAMMER CZ, s.r.o.	x	x	x		
Glencore Agriculture Czech s.r.o.		x			
Fehrer Bohemia s.r.o.			x	x	
Počet	8	16	16	18	2

Společnost	Rezerva na podnikatelská rizika	Ostatní rezervy	Rezerva na opravy HM	Rezerva na sanace a rekultivace	Rezerva na pěstební činnost
FOXCONN CZ s.r.o.	x				
Continental Barum s.r.o.	x	x			
Bosch Group ČR					
MOL Česká republika, s.r.o.		x		x	
Porsche Česká republika s.r.o.		x			
Siemens, s.r.o.	x	x			
BILLA, spol. s r.o.	x	x			

BOSCH DIESEL s.r.o.	x				
Robert Bosch, spol. s r.o.	x				
Automotive Lighting s.r.o.	x				
AVAST Software s.r.o.		x			
Alliance Healthcare s.r.o.					
Tank ONO s.r.o.					
ABB s.r.o.	x	x			
GasNet, s.r.o.	x				
Continental HT Tyres, s.r.o.	x	x			
Imperial Tobacco CR, s.r.o.					
Continental výroba pneumatik, s.r.o.		x			
Johnson Controls Autobaterie spol. s r.o.		x			
ViaPharma s.r.o.					
Bidfood Czech Republic s.r.o.		x			
IKEA Česká republika, s.r.o.		x			
WITTE Nejdek, spol. s r.o.		x			
KIEKERT-CS, s.r.o.					
HP TRONIC Zlín, spol. s r.o.					
Benteler ČR s.r.o.		x			
Tyco Electronics Czech s.r.o.					
Miele technika s.r.o.		x			
Brembo Czech s.r.o.	x				
HENKEL ČR, spol. s r.o.		x			
Volvo Group Czech Republic, s.r.o.		x			
SAINT-GOBAIN ADFORS CZ s.r.o.		x			
BORGERS CS spol. s r.o.		x			
dm drogerie markt s.r.o.		x			

DHL Express (Czech Republic) s.r.o.		x			
GRAMMER CZ, s.r.o.	x	x			
Glencore Agriculture Czech s.r.o.					
Fehrer Bohemia s.r.o.		x			
Počet	12	23	0	1	0

Pozn.: Firmy Tank ONO s.r.o., Imperial Tobacco CR, s.r.o., ViaPharma s.r.o., Tyco Electronics Czech s.r.o. netvoří rezervy.

Příloha č. 3 Rezervy u ostatních společností

Společnost	Rezerva na záruční opravy	Rezerva na nevyčerpanou dovolenou	Personální rezervy	Rezerva na daň z příjmů	Rezerva na restrukturalizaci
ALPIQ ENERGY SE					
Globus ČR, k.s.		X	X	X	
Česká pošta, s.p.		X	X		
Adient Czech Republic k.s.		X			
Lesy České republiky, s.p.					
TOYOTA TSUSHO EUROPE S.A.		X	X		

Počet	0	4	3	1	0
-------	---	---	---	---	---

Společnost	Rezerva na podnikatelská rizika	Ostatní rezervy	Rezerva na opravy HM	Rezerva na sanace a rekultivace	Rezerva na pěstební činnost
ALPIQ ENERGY SE	X	X			
Globus ČR, k.s.		X			
Česká pošta, s.p.		X			
Adient Czech Republic k.s.		X			
Lesy České republiky, s.p.	X	X			X
TOYOTA TSUSHO EUROPE S.A.					

Počet	2	5	0	0	1
-------	---	---	---	---	---

Příloha č. 4 Vykazování odložené daně

Společnost	Odložený daňový závazek	Odložená daňová pohledávka
AGROFERT, a.s.		X
FOXCONN CZ s.r.o.		X
ALPIQ ENERGY SE		X
Continental Barum s.r.o.	X	
Bosch Group ČR		X
ČEPRO, a.s.	X	
Tesco Stores ČR a.s.		X
MOL Česká republika, s.r.o.		X
GECO, a.s.	X	
Porsche Česká republika s.r.o.		X
Metrostav a.s.		X
VEOLIA Česká republika, a.s.	X	
Siemens, s.r.o.		X
Globus ČR, k.s.	X	
BILLA, spol. s r.o.		X
BOSCH DIESEL s.r.o.	X	
AT Computers a.s.		X
Robert Bosch, spol. s r.o.	X	
ČEPS, a.s.	X	
Automotive Lighting s.r.o.	X	
Česká pošta, s.p.	X	
AVAST Software s.r.o.	X	
Alza.cz	X	
Iveco Czech Republic, a.s.	X	
METALIMEX a. s.		X
Alliance Healthcare s.r.o.		X
Shell Czech Republic, a.s.		X
ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING, a.s.		X
Tank ONO s.r.o.		X
W.A.G. payment solutions, a.s.		X
ABB s.r.o.		X
EP ENERGY TRADING, a.s.	X	
GasNet, s.r.o.	X	
EUROVIA CS, a.s.		X
Adient Czech Republic k.s.		X
Continental HT Tyres, s.r.o.	X	
Pražská plynárenská, a.s.		X

DEK a.s.		X
Ferona, a.s.	X	
Imperial Tobacco CR, s.r.o.		X
PHARMOS, a.s.		X
Continental výroba pneumatik, s.r.o.	X	
SWS a.s.		
Lesy České republiky, s.p.	X	
Johnson Controls Autobaterie spol. s r.o.	X	
ViaPharma s.r.o.		X
Bidfood Czech Republic s.r.o.	X	
CARBOUNION HOLDING, a.s.		
Sev.en EC, a.s.	X	
IKEA Česká republika, s.r.o.		X
TOYOTA TSUSHO EUROPE S.A.		X
HP Invest a.s.		
FAST ČR a.s.		X
WITTE Nejdek, spol. s r.o.		X
KIEKERT-CS, s.r.o.	X	
HP TRONIC Zlín, spol. s r.o.	X	
Benteler ČR s.r.o.	X	
Tyco Electronics Czech s.r.o.	X	
JUTA a.s.	X	
Miele technika s.r.o.		X
Brembo Czech s.r.o.		X
PREOL, a.s.		X
HENKEL ČR, spol. s r.o.		X
Volvo Group Czech Republic, s.r.o.		X
DEZA, a.s.	X	
SAINT-GOBAIN ADFORS CZ s.r.o.	X	
CENTROPOL ENERGY, a.s.	X	
BORGERS CS spol. s r.o.	X	
dm drogerie markt s.r.o.		X
Pražské vodovody a kanalizace, a.s.	X	
DHL Express (Czech Republic) s.r.o.		X
GRAMMER CZ, s.r.o.	X	
Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	X	
Glencore Agriculture Czech		

s.r.o.		
LETIŠTĚ PRAHA, a.s.	X	
Krajská zdravotní, a.s.	X	
Fehrer Bohemia s.r.o.		X
Mountfield a.s.	X	

Pozn.: Firmy **SWS a.s., CARBOUNION HOLDING, a.s., HP Invest a.s., Glencore Agriculture Czech s.r.o.** neúčtují o odložené dani.

ANOTAČNÍ ZÁZNAM

AUTOR	Paula Chňupová		
STUDIJNÍ OBOR	6208R163 Podniková ekonomika a finanční management		
NÁZEV PRÁCE	Zásada opatrnosti v účetnictví (rezervy – účetní i daňový pohled)		
VEDOUCÍ PRÁCE	doc. Ing. Jiřina Bokšová, Ph.D.		
KATEDRA	KFMU - Katedra finančního a manažerského účetnictví	ROK ODEVZDÁNÍ	2018
POČET STRAN	59		
POČET OBRÁZKŮ	4		
POČET TABULEK	6		
POČET PŘÍLOH	4		
STRUČNÝ POPIS	<p>V teoretické části práce je proveden popis zásady opatrnosti a nástrojů zásady opatrnosti s důrazem na účetní a daňové rezervy. Dále je v teoretické části popsána podstata odložené daně.</p> <p>V praktické části práce je provedena analýza 78 společností a zjišťováno, zda dodržují zásadu opatrnosti využíváním rezerv a odložené daně.</p> <p>U vybraných společností je analyzována tvorba a vykazování rezerv, dále účtování o odložené dani, a jaké dopady má dodržování zásady opatrnosti na analyzované společnosti.</p>		
KLÍČOVÁ SLOVA	zásada opatrnosti, opravné položky, rezervy, odložená daň		

ANNOTATION

AUTHOR	Paula Chňupová		
FIELD	6208R163 Business Administration and Financial Management		
THESIS TITLE	Prudence principle in the accounting (reserves – accounting and taxation view)		
SUPERVISOR	doc. Ing. Jiřina Bokšová, Ph.D.		
DEPARTMENT	KFMU - Department of Financial and Managerial Accounting	YEAR	2018
NUMBER OF PAGES			
	59		
NUMBER OF PICTURES			
	4		
NUMBER OF TABLES			
	6		
NUMBER OF APPENDICES			
	4		
SUMMARY	<p>In the theoretical part of the thesis, there are described principles of wariness and instruments of the principles of wariness focused on accounting and tax reserves. In the theoretical part, there is also described the substance of the postponed tax.</p> <p>In the practical part of the thesis, there is analysed 78 companies and investigated if the principle of wariness is obeyed by using the reserves and the postponed tax.</p> <p>In the chosen companies, there is analyzed the production and usage of the reserves. Then is also analyzed the accounting for postponed tax and how the respecting of the principles of wariness influences these analyzed companies.</p>		
KEY WORDS	prudence principle, impairment, reserves, postponed tax		